

Hogyan készítsünk Sárkonyhát

Jan White

Fordító: Ivett Kovács

 **OPENING
UP THE
OUTDOORS**

Ajánlás

„Ajánlom ezt a könyvecskét azoknak a gyerekeknek, akik megmutatták nekünk a sárral játszás hatalmas gyönyörűségét és azoknak a pedagógusoknak, akik egyre messzebb tolják a határokat azért, hogy hozzásegítsék a kisgyermeket a szabadtéri tevékenység egy alapvető és jelentőségteljes formájához.”

Fotó copyright – Mena Godfrey

Köszönetnyilvánítás

Szeretnék köszönetet mondani mindazoknak a gyerekeknek, felnőtteknek és intézményeknek, akik nagylelkűen megosztották a sárkonyhájukról készült képeket:

Carol Duffy, Írország

Jan White <http://janwhitenaturalplay.wordpress.com>

Jane Wratten and S1inn St STARTers, Sheffield jane.wratten@gmail.com

Liz Magraw and Ruth Sharpe, Hind Leys Preschool, Leicestershire, <http://hindleyspreschool.co.uk/>

Liz Knowles, Muddy Faces www.muddyfaces.co.uk <http://www.facebook.com/MuddyFaces>

Mena Godfrey and Quackers Preschool Playgroup, York mennagodfrey@googlemail.com

Suzanne Scott, Ann Thompson and Sandfield Natural PLaY Centre, Sandfield House, Lickers Lane, Whiston, Merseyside L35 3SR Telefon: 0151 4266262

Vanessa Lloyd and Christchurch County Primary School, Ernest Street, Rhyl, Clwyd, LL18 2DS.

Csináljunk sárkonyhát!

Szöveg copyright © Jan White

Fotók copyright: borítókép: Carol Duffy

Fotók: ©Ann Thompson, ©Carol Duffy, ©Jan White, ©Jane Wratten, ©Liz Knowles, ©Liz Magraw

©Mena Godfrey, ©Vanessa Lloyd

Fordította: Kovács Ivett

Minden jog fenntartva. Jelen könyv egészének vagy részének másolása, sokszorosítása, illetve más adatfeldolgozó rendszerben való tárolása és rögzítése kizárólag a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásával lehetséges.

E könyv kiadója a Muddy Faces, a Forest School felszerelések és kültéri játékeszközök vezető forgalmazója. Minden termékünket tapasztalt pedagógusok használják és ajánlják.

Muddyfaces Ltd

40 Olivet Road

Sheffield

S88QS

www.muddyfaces.co.uk 01142219617

Jogi nyilatkozat: a szerző és a kiadó nem vállal semmilyen felelősséget a kiadványban szereplő ötletek és útmutatások megvalósításáért. Mint a kisgyermeket nevelő intézmények minden területén, itt is szükséges a lehetséges veszélyek folyamatos felmérése és kezelése az adott gyermekek, helyzetek és feltételek vonatkozásában.

A bemutatott információk és ötletek azért születtek, hogy azok a pedagógusok, akik bevezetnék csoportjaikat a sárral játszás és a sárkonyha élményébe, több ismeretet és magabiztosságot szerezzenek.

A szerző nem állítja, hogy a kiadványban szereplő információk hiánytalanok. Sem a szerző, sem a közreműködők nem vállalnak semmilyen jogi felelősséget a bemutatott tevékenységek vagy útmutatások következtében előforduló bárminemű sérülésért, balesetért, kárért, veszteségért vagy jogi panaszért.

contents

Tartalom

Fogjunk bele! – Útmutató a sárkonyha kialakításához

A hely kiválasztása

A tér kialakítása

Rendezzük be!

Hol keressük, amire szükségünk van?

Lássunk munkához!

Legyünk jó segítők!

A sárral játszás jelentősége

Hogyan marad biztonságos és egészséges?

További információ angol nyelven

Just do it

Fogjunk bele! – Útmutató a Sárkonyha kialakításához

Nem sok fontosabbat találunk fizikai világunkban a földnél és a víznél, melyek igazán lenyűgöző dolgok, különösen, amikor kapcsolatba lépnek egymással. A földnek, víznek és számos más természeti anyagnak a vegyítése alapvető fontosságú a gyermekkor korai szakaszában, hatalmas jelentőséggel bír, és végtelen lehetőségeket kínál a belső harmónia, a fejlődés és a tanulás terén. Döbbenetes, hogy milyen széles skálájú és mélységű élményeket nyújt a kisgyermeknek.

A sárkonyhai játék egészen más tevékenység, mint egy sáros pocsolya, amelyben dagonyázni lehet, ugyanakkor sokkal könnyebben is kezelhető. Megtalálhatóak benne a csoportszobában rendkívül népszerű kiskonyha és otthon-sarok elemei, melyek sajátos gazdagságot nyernek a szabadban tevékenykedés különleges ízétől. A sárkonyhák egész évben jól működnek, ezért a kültéri játéklehetőségek alapvető részének tekinthetők.

A sárkonyhának szükségtelen mutatónak lennie, költségesnek pedig végképp felesleges. Semmi sem múlhatja felül kiselejtezett, ránk hagyott vagy guberált darabokból összeállított egyedi konyhánk egyszerűségét és sajátos jellegét. És, ne feledjük, a legnagyobb szerűbb sárkonyhák azokkal a gyerekekkel együttműködésben születnek, akik majd használni fogják őket.

A hely kiválasztása

Konyhánkhoz szükség van az **alanyagok, a homok és/vagy sár hozzáférhető és bőséges készletére**. Ha mindkettő adott, megtapasztalható színük, állaguk és vegyülési tulajdonságaik különbözősége, valamint a képzelet is nagyobb teret kap. Ha homokozó vagy sárgödör közelében helyezkedik el a konyha, azzal tágabb kontextust vagy jelentést nyerhet, de néhány nagyobb vödörnyi homok vagy sár is megfelel, lehetőleg könnyen hozzáférhetően, a földön elhelyezve.

Ha a konyhánkat egyik vagy két oldalán **fal, kerítés vagy egyéb függőleges felület** határolja, az lehetőséget nyújt edények vagy más eszközök felakasztására, polcok rögzítésére, erősíti a konyha-jelleget, és könnyebben használhatóvá teszi. Egy sarok is szoba-jellegű zárttságot teremt otthonos és biztonságos érzetet keltve, ami a kutatások szerint segít szerepjátékra ösztönözni a kisgyermeket.

A **víz elérhetősége** nélkülözhetetlen, de nem feltétlenül szükséges a konyhában vagy annak közvetlen közelében lennie, mivel a gyerekek imádják a kisebb-nagyobb edényeket megtölteni és elszállítani. Gondoskodjunk róla, hogy különböző típusú edényeket biztosítsunk ehhez a tevékenységhez, valamint egy bőséges (lehetőleg folyó-)vízforrást, például egy kültéri csapot, vizeshordót vagy egy nagy vizeskannát.

Kavics, kövek és más természetes anyagok is kézenfekvő elemei a főzet-készítésnek. Ha ezek nem találhatóak meg egyszerűen a szabadban, akkor alkalmas méretű tárolóedényekben nagyobb mennyiségeket raktározzunk el belőlük (vegyük figyelembe esetleges kiszáradásukat a szabad levegőn).

A **növényi alapanyagok** is fontos összetevői egy jó sárkonyhának. Bárhol lehetnek – csak szabad legyen a gyerekeknek leszedni és összegyűjteni őket – néhány szabályt betartva, hogy a növények tovább növekedhessenek! Legjobb, ha sok-sok terebélyes, szedhető növény található mindenfelé a szabadban.

Végül pedig, helyezük a konyhát vele **összeegyeztethető tevékenységek** közelébe, mint például kuckózó játékokra alkalmas helyek mellé, mivel ezek az egymást kiegészítő aspektusok felerősítik egymást, és gazdagítják a gyermekek élményét.

Make the space

A tér kialakítása

A konyha bármilyen méretű lehet, de a **méret befolyásolja a hely hangulatát**, és ezáltal valószínűleg az ott folyó tevékenységek jellegét is. Lényeges, hogy legyen elég tér több gyerek számára egymás mellett vagy együttműködve játszani. A tágas, egyterű konyhák féktelenebb mozgásokat generálhatnak. Csoportok számára ideálisnak tűnhet, ha választani lehet a tágasabb, valamint a kisebb, sarok-jellegű konyhák között.

Kellemes konyha-érzetet ad egy kerítéssel vagy falakkal (mint fent) **körülzárt** terület, vagy amelyet alacsonyabb térelválasztóval, például fonott kerítéssel határolunk (hogy a gyerekek átlássanak fölötte, de mégis zárt teret eredményezzen).

Tetőre nincs szükség, hiszen megakadályozná, hogy a természeti elemek részét képezzék az ingereknek vagy az élmények skálájának. Azok a konyhák is jól működnek, melyek nyílt, homokos vagy sáros terület közepén állnak, de talán kevésbé tűnnek különlegesnek.

A zártság-érzet megteremtésekor fontos, hogy ne szigeteljük el a helyet az udvar többi részétől. Legyen könnyű **bejutni és kimenni**, be- és kilátni, valamint maradjon kapcsolatban mindazzal, ami a szabadban történik.

A **munkafelület** alapvető fontosságú. Figyeljünk rá, hogy a gyerekekhez illeszkedjen a magassága, és elegendő teret nyújtson a munkához, mindahhoz a felforduláshoz, ami egy kreatív konyhában tevékenykedéssel együtt jár.

A **polcok és szekrények** nagyban hozzájárulnak a konyha-érzethez és -funkcióhoz. Nagy segítség, ha minden edény és eszköz egyenként, magában áll (ideálisabb egy holmikkal megpakolt doboz összevisszaságánál), és könnyen elérhető. Hasznos, ha akadnak **kampók** a falon vagy a polcok elején, valamint **kosarak** a különböző eszközök csoportosítására (ügyeljünk arra, hogy a kampók ne szemkiszűrő-magasságban legyenek).

Végül, gondoljuk át, hová kerüljön a sok **összevegyített anyag** a használat után!

Fit it out

Rendezzük be!

Egy-két régi **szekrény**; egy tálaló tökéletes!

Munkalap minél több munkafelülettel.

Valami, ami **tűzhely** lehet a szerepjátékban (egy régi mikrohullámú sütő nagyszerű e célra, melynek az ajtaját nagy élvezettel lehet ki-be csukni, a gombjait nyomogatni).

Polcok a munkalap fölött vagy mögött, esetleg egy magas szekrény az egyik oldalán.

Bőséges készlet **lábasokból és serpenyőkből, kancsókból, tölcsérekből, tepsikből** stb.

Hétköznapi **konyhai eszközök** gyűjteménye, melléjük néhány szokatlan és izgalmas darab, például fagyaltos kanál.

Számos **tál és tárolóedény**, megint csak a hétköznapi darabok széles skálája, és hozzá néhány különlegesebb típus, például sütőforma vagy jégkockatartó.

Készlet természetes anyagokból **kis dobozokban és/vagy üvegekben** (a rögzített fedők praktikusabbak, mert nem vesznek el).

Növények leszedésre, keverésre, aprításra.

Kellékek a megfelelő alkalmakra, például ételfestékek, esszenciák, fűszerek és fűszernövények, kréták felaprításra és elegyítésre, valamint "különleges" hozzávalók, melyektől a varázserőt kapják a főzetek és bűbájok.

Egy méretes **mosogatóedény** – főként, ha a munkalapba van süllyesztve – nagy segítség a játék részeként is, valamint a végső mosogatáshoz.

Ne feledjük, speciális öltözékre nincs szükség!

A rustic outdoor cooking setup is shown on a weathered wooden table. On the table, there are three metal cooking items: a shallow pan on the left filled with fresh green leafy herbs, a small pot in the center, and a larger pot on the right containing a thick, greyish-brown paste, with a wooden stick resting inside it. The table is set against a background of horizontal wooden siding. The ground is covered in a layer of dry leaves and twigs. In the foreground, a wooden plank sign is propped up on two wooden legs.

Places to Find
what you Need

Hol keressük, amire szükségünk van?

A legjobb sárkonyhák – a lehangulatosabbak és legeredetibbek – talált, begyűjtött és megörökölt darabokból állnak: legtökéletesebb, ha a gyerekek saját családjából származnak. Fontos, hogy ne költsünk rá sok pénzt – a gyerekeknek az számít, hogy a tárgyak a valóságos, emberi világból valók, és a valós, fizikai világ elemeivel ötvöződnek.

Néhány lehetséges lelőhely:

Családok (a gyerekeké és a pedagógusoké) – Aki keres, az talál! Sokféle környezetből származó tárgyak; a tökéletes kisszekevény talán valakinek a garázsából érkezik

Jótekonysági vagy használt cikkek boltja – elsősorban érdekes edényeket, sütőeszközöket vagy kellékeket lelhetünk

Áruház-készletek kiárúsítása, garázsvásár – néhány igazán érdekes vagy szokatlan tárgyat eredményezhet

Használtbútor-áruházak – szokatlan és olcsó szekrényekre vagy tálalókra bukkanhatunk

Erre specializálódott kereskedések, például a Muddy Faces – valóban izgalmas és szokatlan darabokat szerezhetünk be sárkonyhánk felállításához és gazdagításához.

Get Busy

Lássunk munkához!

A sárkonyha kontextusa és alapanyagai a kisgyermeket **hihetetlenül változatos**

tevékenységekre

inspirálják, mint például: megtöltés, kiöntés, kiürítés, elszállítás, keverés, vegyítés, felverés, habosítás, kanalazás, kimerés, lapátolás, formázás, lelapítás, elsimítás, megjelölés, elhajítás, megszórás, fröcskölés, elosztás, felszolgálás, tálalás, válogatás, leszedés, összegyűjtés, csoportosítás, kidíszítés, felaprítás, összezúzás, elmorzsolás, összetörés, kimérés, hozzáadás, kotyvasztás, forralás, szitálás, szűrés, elválasztás, csepegtetés és áttöltés!

Ugyanígy, a **lehetséges élmények skálája** is igen széles, köztük: szortírozás, osztályozás, főzés, átalakítás, létrehozás, vizsgálódás, kipróbálás, ismétlés, kísérletezés, elnevezés, felcímkézés, dekorálás, szépítés, eladás és alkalmazás.

A fizikai átalakulás megtapasztalása és felfedezése okozta inger tökéletes állapotba hozza az agyat **mentális transzformációk (a képzelet) beindításához** – és a keverék könnyedén átváltozik cukros kávévá, születésnap tortává, levesté és pörköltté, fagyalattá számtalan ízben, krémekké és arcfestékké, bájitallá, varázsfőzetté, parfümmé...

Ez a munka rengeteg **érzelmi, személyes és társas** értéket hordoz, valamint megteremti a kontextust egy csodálatos és sokoldalú, új és izgalmas **szókincs, verbális, nyelvi kommunikáció és önkifejezés** elsajátításához.

Being a
good
assistant

Legyünk jó segítők!

A felnőttek legfontosabb szerepe itt **lehetővé tenni és levezetni** a munkát – elérhetővé tenni a konyhát (legjobb, ha engedjük a gyerekeknek, hogy létrehozzák saját igényeik szerint), és segíteni a játékot, ami a gyermekekből születik...

A felnőtt úgy asszisztál a legmegfelelőbbben, ha **megfigyel** (figyelemmel követi, mi is történik valójában), igyekszik **megérteni** (felismeri a történések jelentőségét az adott gyerek és az adott csoport számára), majd alapos mérlegelés után **reagál**: mivel segíthet a gyerekeknek a legtöbbet (ami talán éppen a háttérbe húzódás!)

Hasznos szókincset, nyelvi kifejezéseket biztosít az eszközökhöz, felszerelésekhez, tevékenységekhez és leírásokhoz, ami nagyon fontos, ha megfelelő kontextusban történik, és nem megy a játék rovására.

A sárkonyhai játék rendkívül sokoldalú és mélyértelmű a gyerekek számára, és egy igazi **felfedező** közreműködhet kibontakoztatásukban.

Más felnőttek talán nem értik, miért olyan értékes és fontos mindez, és esetleg számos ellenvetést tesznek, ezért szükséges, hogy a támogató felnőttek **elmagyarázzák**, mi történik valójában, és **kiálljanak** azért, hogy a sárral játszás része lehessen minden gyermek életének.

Delving

A sárral játszás jelentősége

A kisgyermeket nemcsak határtalanul érdeklik a föld nyersanyagai, azok természete és viselkedése –, de **biológiailag programozva is vannak a felfedezésükre.**

Kapcsolódások létrehozása felfedezések révén, valamint az **ok és okozat** kutatása az agy fejlődésének alapeleme, illetve tudományos folyamat. A kíváncsiság, a felfedezéssel járó elragadtatás és örömezet alapvető fontosságú az emberi létben – emberi mivoltunkban.

A felfedező számára a tapasztalás még magasabb szintjét eredményezi az, hogy *ő maga* hozza létre a történéseket – ami ad egy bizonyos **hatalom- és irányításérzést**, majd idővel erős hatékonyságtudatot épít a gyermekben (ami a harmónia és a mentális egészség kulcsa).

A „főzetek” létrehozásának folyamata a **mérlegelés** révén szoros kapcsolatba hozza a tudományt és a művészetet. A képzelőerő és a kreativitás úgy növekszik, hogy az ok és okozat konkrét megtapasztalására épül: felvet és megjósol – „Mi lesz, ha...?” A jó tudósok folyvást ezt teszik, ahogy a művészek is és minden feltaláló.

Sőt, mi több, a főzet-készítés élménye a **varázslat és fantázia** birodalmába vezeti el a gyereket – az **alkímia** ősi bűvöletét idézi fel.

Keeping it Safe

Hogyan marad biztonságos és egészséges?

Az első és legfontosabb, hogy biztonságban tartsuk a gyerekeket, miközben megnyílnak előttük a teljes és egészséges fejlődésükhöz szükséges, fontos élmények. A mi feladatunk, hogy megteremtjük a biztonságos játék lehetőségét – ne zárjuk el előlük az „egészség és biztonság” nevében. A követelmény nem a „lehető legbiztonságosabb”, hanem a „szükséges biztonság”.

A Nagy-Britanniában jelenleg hivatalos megközelítés a **kockázat/előny értékelés** – pontosabban fogalmazva előny/kockázat értékelés: vagyis mérlegelni kell, hogy miért fontos az élmény, majd megszervezni, hogy elérhető legyen.

A földdel érintkezés kifejezetten jótékony hatású, mivel a benne rejlő baktérium segíti a kisgyermek immunrendszerének egészséges működését (Lásd *Why Dirt is Good* a „További információ angol nyelven” címszó alatt). A kutatások azt is kimutatták, hogy ez az érintkezés szerotonint termel a testben – ami boldogságérzetet ad! (www.livescience.com/health Article 11 April 2007 Depressed? Go Play in the Dirt). Az orvosok által támogatott *higiéna hipotézis* azt állítja, hogy létfontosságú az érintkezés a velünk együtt létrejött jótékony bacilusokkal, és azzal ártunk a gyerekeknek, hogy jelenleg túl higiénikussá tesszük a környezetüket.

A föld azonban ártalmas kórokozókat is tartalmazhat, ezért rendkívül fontos gondoskodni róla, hogy ne legyen macska- vagy kutyaürülékkel szennyezett. Legpraktikusabb, ha vásárolt termőtalajjal szereljük fel sárkonyháinkat, és nem a kertből vagy a növények melletti fedetlen földből veszünk egy adagot (minden kertészeti boltban kapható; ne próbáljunk komposztálni, mert az nem ugyanúgy viselkedik a játék során, mint a föld). A frissen kiásott vakondtúrások is nagyszerű, tiszta termőtalajt adnak! A homokozók homokja is kitűnő, ha le van fedve a használaton kívüli időben (további információért, lásd *Playing and Learning Outdoors* a „További információ angol nyelven” címszó alatt).

Fontos a **kézmosás** az ilyesfajta játék után, ezért meg kell egyezni a gyerekekkel a rutinban és az elvárásokban, majd ragaszkodni hozzá, hogy a kézmosás beépült szokássá váljon. Ehhez a legjobb kezdet, ha hozzászoktatjuk a gyerekeket ahhoz, hogy elmosás a használt edényeket egy nagy tál meleg, szappanos vízben!

A gyerekeknek **melegre és kényelemre** van szükségük – a sárkonyhai munka azonban többnyire nedves és maszatos. Vízhatlan ruha és gumicsizma nyújtja a legjobb védelmet az év nagy részében Nagy-Britanniában – meleg időben pedig egy ócska rövidnadrág és póló a legideálisabb öltözék! A sáros ruhák lemosására és kiterítésére alkalmas hely pedig nélkülözhetetlen egy jól működő szabadtéri játékkerületen.

A legjobb kockázatkezelési módszerek a gyerekeket tekintik az alapvető szabályozó mértéknek – az új eszközöket és élményeket mindig óvatosan, egyszerűen és lassan vezessük be (egyenként, közöttük bőséges idő elteltével) nagy hangsúlyt fektetve arra, hogy segítsünk a gyerekeknek azok biztonságos és hatékony alkalmazásában. A kevesebb mindig több a kisgyermek élményeinek tekintetében!

Kérjük meg a gyerekeket, hogy keressék meg, mely dolgok lehetnek szerintük veszélyesek, és közösen döntsük el, mi lesz a legjobb módja **ezen tárgyak használatának** (pedagógusi segítséggel, ha szükséges) – például egy földre helyezett lábasban könnyű felbukni.

Az edényeket és eszközöket jó állapotban kell tartani, viszonylag gyakran **el kell mosni és meg kell szárítani**, hogy ne rozsdásodjanak, és kellemes legyen kézbe venni őket. Jó ötlet, ha megszáritva tároljuk, ahol éri a levegő, és időnként áttöröljük egy kevés étolajjal (egy papírtörlővel vagy ronggyal), hogy megelőzzük a rozsdásodást és penészedést. Az is jó megoldás, ha hálós zsákban vagy drótkosárban tároljuk őket.

További információ angol nyelven

JUNE 29

Let the children play Pinterest-oldal – rengeteg nagyszerű képet találhatunk sárkonyhákról
<http://pinterest.com/mamabare42/early-childhood-outdoor-learning-environments/>

Jan White's Web/blog weboldalon található számtalan cikk, forrás, képzési lehetőség és bejegyzés a szabadtéri élmények, játék és tanulás témájában <http://janwhitenaturalplay.wordpress.com>

Playing and Learning Outdoors Jan White-től, mely tartalmaz egy kitűnő listát „sütikhez, főzetekhez és parfümökhez” használható hozzávalókról (hozzáférhető a Muddy Faces-nél www.muddyfaces.co.uk valamint az Amazon internetes könyvruházban).

Miért jó a kosz? (Why Dirt is Good): Öt mód arra, hogy a bacilusok a barátainkká legyenek – Mary Ruebush, Phd (orvosokat képző immunológus) cikke. Elmagyarázza, miként működik az immunrendszer és az allergia, s hogy miért van szükség baktériumokra ezen folyamatok egészséges végkifejletéhez http://www.cbsnews.com/2100-500165_162-4766105.html

Sárkonyha-példák

Több ezer lenyűgöző sárkonyháról találhatunk képeket az interneten. Az alábbiakban összegyűjtöttünk néhány példát a Föld különböző pontjairól.

<http://rhythmofthehome.com/archives/summer-2010/mud-pie-kitchen/>
<http://www.childmag.co.za/content/playing-dirt-and-mud-builds-childs-immunity>
<http://www.childcentralstation.com/2011/05/mud-pie-kitchen-renovation.html>
<http://progressiveearlychildhoodeducation.blogspot.co.uk/2011/05/play-heats-up-in-outdoor-kitchen.html>
<http://mrsm-adventuresplay.blogspot.co.uk/2011/05/mud-pie-kitchen-national-trust.html>
<http://www.athomewithali.net/2012/03/mud-garden-part-3.html>
<http://simple-whimsy.blogspot.co.uk/2011/04/outdoor-mud-pie-kitchen.html>
<http://gironlife.blogspot.co.uk/2011/07/mud-pie-kitchen.html>
<http://tinkerlab.com/2011/06/mud-pie-kitchen-beta-version/>
<http://stompinginthemud.blogspot.co.uk/>
http://sewliberated.typepad.com/sew_liberated/2011/05/menu-chocolate-pancakes-mud-pie-sweet-gum-ball-ice-cream-mud-bread-with-herbs-it-didnt-take-the-daddy.html
<http://www.growingajeweledrose.com/2012/03/mud-pie-kitchen.html>
<http://progressiveearlychildhoodeducation.blogspot.co.uk/2010/03/ways-to-incorporate-mud-play-into.html>
http://www.preschoolexpress.com/theme_station06/may06_mud.shtml
<http://progressiveearlychildhoodeducation.blogspot.co.uk/2011/08/10-reasons-why-we-should-let-children.html>
<http://learningin21.edublogs.org/2012/02/17/we-love-mud/>
<http://www.bbc.co.uk/learningzone/clips/children-play-in-the-mud/10632.html>
<http://happyhooligans.wordpress.com/category/mud-play/>
http://www.youtube.com/watch?v=tdCn_KkXM4w&feature=fvwrel
<http://simplemom.net/let-your-kids-get-dirty/>
<http://www.playcreateexplore.com/2011/06/mud-pie-kitchen.html>
<http://chasingtheseseasons.blogspot.co.uk/2011/05/mud-pie-kitchen-love.html>

This Booklet is part of Muddy Faces initiative

“Outdoor play the natural way”

Outdoor play the natural way aims to support practitioners to access outdoor play through the provision of useful information and open ended resources. We are working in collaboration with inspiring specialist in the world of outdoor play, putting together thought provoking resources – all available on our website.

www.muddyfaces.co.uk

Making a Mud Kitchen - We would always encourage people to use recycled materials for mud play. If you require any extra resources, we have put together a comprehensive mud range. This includes resources such as soil and other natural materials, and fantastic collections and interesting items.

This document is published by Muddy Faces, a leading supplier of Forest School equipment and challenging outdoor play resources.

All our products are used and recommended by experienced practitioners.

MUDDYFACES

www.muddyfaces.co.uk